

Utlåtande 2008:214 RI (Dnr 325-662/2008)

Barnperspektiv som incitament för bättre beslut

Motion av Ann-Margarethe Livh m.fl. (v) (2008:22)

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande

1. Motion (2008:22) av Ann-Margarethe Livh m.fl. (v) anses besvarad med vad som anförs i detta utlåtande.
2. Nu gällande handlingsprogram för barnkonventionen ges förlängd giltighetstid till 31 december 2009.

Föredragande borgarrådet Sten Nordin anför följande.

Ärendet

Ann-Margarethe Livh m.fl. (v) uppmärksammar i en motion (2008:22) stadens arbete med barnkonventionen. Motionärerna framhåller att staden i många delar inte lever upp till handlingsprogrammet och att mycket mer kan göras för att stärka barns ställning inom stadens verksamheter. De lämnar även ett antal förslag för att staden bättre ska kunna leva upp till barnkonventionen.

Det är viktigt att staden lever upp till FN:s barnkonvention, varför den har varit en viktig del i arbetet med såväl förskoleplan som skolplan. Även i arbetet med översiktsplan tas hänsyn till barnkonventionen. En revidering av handlingsprogrammet ska genomföras efter att kommunfullmäktige fastställt skolplan och förskoleplan. Eftersom det är ett stadsövergripande program leder stadsledningskontoret detta arbete.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, SISAB, AB Familjebostäder, exploateringsnämnden, idrottsnämnden, socialtjänstnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden samt stadsdelsnämnderna Skarpnäck, Spånga-Tensta och Södermalm. SISAB och AB Familjebostäder har inte inkommit med något remissvar.

Stadsledningskontoret anser att det är viktigt att FN:s barnkonvention efterlevs i Stockholms stad. Nuvarande handlingsprogram gäller till den 31 december 2008. Stadens handlingsprogram bör revideras med jämna mellanrum för att anpassas efter stadens förutsättningar och möjligheter.

Exploateringsnämnden delar motionärernas uppfattning att det är viktigt att barn och ungdomar ska kunna komma till tals och utöva inflytande både i samhällsplaneringen i stort och i samband med lokala förändringar som mer direkt rör barns miljöer.

Idrottsnämnden anser att det finns för få forum där barn och ungdomar blir inbjudna och där de kan framföra sina åsikter. Det är viktigt att staden tar vara på ungdomars åsikter vid de tillfällen de är berörda av frågorna.

Socialtjänstnämnden anser att motionärerna tar upp en betydelsefull fråga, dvs. hur barnens ställning måste stärkas genom att bättre implementera barnkonventionen i stadens verksamheter. Nämnden ställer sig i stort positiv till förslagsställarnas synpunkter, men anser sig inte kunna avgöra om de fem förslagen är de mest lämpliga.

Stadsbyggnadsnämndens bedömning är att stadens handlingsprogram är tydligt i avseende på stadens förvaltningar och bolags respektive ansvar när det gäller implementeringen av FN:s barnkonvention och ser därför inget behov av en revidering av programmet.

Trafiknämnden anser att det är viktigt att barnperspektivet genomsyrar stadens verksamheter på ett naturligt sätt. En översyn och utvärdering av handlingsprogrammet för Stockholms stad är positivt för att få bättre underlag till beslut utifrån ett barnperspektiv.

Utbildningsnämnden instämmer i att barnens/ungdomarnas rättigheter och bästa ibland förbises vid beslutsfattande.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd anser att barn och ungdomar på många olika sätt har möjlighet att påverka olika ärenden som förvaltningen och nämnden har att ta ställning till, både i form av egna förslag till nämnden som att föra fram sina synpunkter till färdiga förslag.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd är positiv till åtgärder som säkrar barns och ungdomars synpunkter och att dessa tas tillvara innan beslut fattas. Resultaten

från en eventuell utredning om en modell för hur barnperspektivet ska formuleras bör dock noga analyseras innan förslag på åtgärder beslutas.

Södermalms stadsdelsnämnd har i stort sett inget att erinra vad gäller de fem förslagen i motionen.

Mina synpunkter

Jag ser det som både naturligt och angeläget att barns och ungdomars behov av områden för olika aktiviteter beaktas i planeringen för ett växande Stockholm.

Barnperspektivet är inte enbart relevant inom traditionella barn- och ungdomsverksamheter som skola, barnomsorg, fritid, idrott, kultur och socialtjänst, utan även inom tekniska förvaltningar, till exempel i frågor gällande trafik, stadsplanering och miljö. Det är därför viktigt att FN:s barnkonvention efterlevs i Stockholms stad.

Nuvarande handlingsprogram gäller till den 31 december 2008. För att kommunfullmäktige ska kunna ta ställning till ett reviderat förslag som är väl genomarbetat och förankrat har stadsledningskontoret föreslagit att nuvarande programs giltighet förlängs till 31 december 2009. Jag delar den uppfattningen. Dessutom bör revideringen ske efter att kommunfullmäktige fastställt skolplan, förskoleplan och barn- och ungdomskulturplan så att dessa dokument kan samordnas med varandra. Det är också viktigt att de barnkonsekvensanalyser som görs blir dokumenterade så att de är uppföljningsbara och att det i efterhand går att bedöma på vilka grunder ett fattat beslut ansågs vara till ett barns eller grupper av barns bästa.

Barnkonventionen ska även beaktas i arbetet med stadens översiktsplan (ÖP 2010) och i det arbetet ges frågor som handlar om idrott, motion och rekreation ett betydligt större utrymme än tidigare. I samband med revidering av stadens översiktsplan bör det också finnas möjligheter för barn och ungdomar att vara delaktiga.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Motion om barnperspektiv som incitament för bättre beslut

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden *Roger Mogert* (s), *Yvonne Ruwaida* (mp) och *Ann-Margarethe Livh* (v) enligt följande.

Vi föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta följande.

1. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att i huvudsak bifalla motionen.
2. Därutöver vill vi framföra följande.

FN:s konvention om barnets rättigheter innehåller tydliga principer för barns bästa och för barns rätt till inflytande i takt med ålder och mognad. Just för att principerna är så tydliga är det också lätt att se när staden inte följer sitt handlingsprogram för barnkonventionen.

Barnens intresse måste vara en självklar del i det arbete som stadens nämnder och styrelser fattar beslut om och ansvarar för. I många fall glöms barnperspektivet bort trots beslut om ett stadsövergripande handlingsprogram utifrån barnkonventionen. Arbetet med barnperspektiv och handlingsplaner för barn och unga i staden kan därför utvecklas ytterligare inom många nämnder och styrelser.

Vid årsskiftet löper programmets giltighetstid ut och två år har gått sedan den borgerliga majoriteten kom till makten. Programmet ska enligt kommunfullmäktiges beslut revideras vart femte år. Det har således funnits god tid att lägga fram ett genomarbetat och förankrat förslag till reviderat handlingsprogram till kommunfullmäktige. Istället väljer finansborgarrådet att föreslå en förlängning i ett år. Att tidtabellen inte har hållits visar att FN:s konvention för barnets rättigheter inte är en prioriterad fråga för det borgerliga styret.

Stadsledningskontorets uppfattning att ett handlingsprogram för att förverkliga FN:s konvention om barnets rättigheter i staden ska förhålla sig till budgeten som överordnad och styrande visar på en påfallande loj inställning till Sveriges skyldigheter att följa konventioner som vårt land anslutit sig till. Det finns ingen som helst anledning att ställa detta handlingsprogram mot budgeten eller en effektiv förvaltning mot barnperspektivet.

Vi beklagar att fullmäktige inte kan besluta om ett reviderat program under år 2008, eftersom det finns skäl att efter fem år utvärdera hur programmet har fungerat som styrdokument. I en lärande organisation skulle ett reviderat program från och med år 2009 säkerligen ha förbättrats på en rad punkter. Det finns exempelvis flera delar som bör samordnas med det integrerade lednings- och styrsystemet. Handlingsprogrammet stadgar att nämndernas verksamhetsplaner ska redovisa en plan- och åtgärdslista om arbetet med barnkonventionen, men en sådan lista saknas i många verksamhetsplaner. En viktig orsak är att uppgifterna inte efterfrågas av stadsledningskontoret.

I verksamheter som direkt berör barn och unga, som t.ex. förskola och skola, är det viktigt att det finns fungerande system där de som befinner sig i verksamheten verkligen får komma till tals och ges reellt inflytande. Men barns och ungas inflytande behöver utvecklas generellt för att de ska göras mer delaktiga i de beslut som fattas av

staden och som i allra högsta grad berör dem. I arbetet med att öka inflytandet finns flera goda exempel att dra lärdom av. Genom att nämnder tar fram egna utvecklingsplaner och handlingsplaner riktade mot barn och unga ökar vi också möjligheten att ta in deras perspektiv, önskemål och behov i planering och utveckling av verksamheten.

Barn och ungdomar ska självfallet ges möjlighet att utifrån sina förutsättningar delta i utformningen av sin hembygd. Det är deras framtida stad vi planerar och vi måste låta dem komma till tals. Stadsplaneringsprocesser ska alltid innehålla ett barnperspektiv så att barns möjligheter till lek, rörelse och tillgång till natur tas på allvar. Men lika viktigt är att barn kommer till tals vid planering av allt från bostäder och lekplatser till idrottsplatser och skolor. Handlingsprogrammet behöver utvecklas när det gäller barnkonsekvensanalyser och dokumentation av analyserna så att de kan följas upp. Barnkonsekvensanalyser ska alltid användas vid beslut som påverkar barns miljöer, särskilt angeläget är detta vid planering i anslutning till skol- och förskolefastigheter.

Vi kan inte föreslå ett bifall fullt ut på motionen från i våras, eftersom ett förankrat reviderat handlingsprogram omöjligen hinner beslutas under året. Handlingsprogrammet är stadsövergripande och bör vara generellt eftersom det ska gälla alla nämnder och styrelser, även tekniska förvaltningar. Argumentet att ett reviderat program måste invänta skolplanen, förskoleplanen och barn- och ungdomskulturplanen är därför svårt att förstå, om det inte är så att de administrativa resurserna skurits ned så mycket att man inte hunnit med.

Eftersom revideringen av handlingsprogrammet inte har startat ännu finns tid att planera in en hearing för barn och ungdomar enligt motionens förslag, kanske i anslutning till översiktsplaneringen som finansborgarrådet berör. Stadsledningskontoret kan begära in plan- och åtgärdslistor enligt handlingsprogrammet och finansborgarrådet kan fundera över varför staden kräver lokalbilagor men inte barnbilagor som motionen föreslår. Vi ser också fram emot en ordentlig utvärdering av om handlingsprogrammet har lett till ett ökat barnperspektiv samt hur villkoren för barn i staden har utvecklats mellan 2004 och 2009.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår kommunfullmäktige besluta följande

1. Motion (2008:22) av Ann-Margarethe Livh m.fl. (v) anses besvarad med vad som anförs i detta utlåtande.
2. Nu gällande handlingsprogram för barnkonventionen ges förlängd giltighetstid till 31 december 2009.

Stockholm den 3 december 2008

På kommunstyrelsens vägnar:
STEN NORDIN

Anette Otteborn

Reservation anfördes av *Roger Mogert, Teres Lindberg* och *Malte Sigemalm* (alla s), *Emilia Hagberg* och *Stefan Nilsson* (båda mp) och *Inger Stark* (v) med hänvisning till reservationen av (s), (mp) och (v) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

Ann-Margarethe Livh m.fl. (v) uppmärksammar i en motion stadens arbete med barnkonventionen. Motionärerna framhåller att staden i många delar inte lever upp till handlingsprogrammet och att mycket mer kan göras för att stärka barns ställning inom stadens verksamheter. De lämnar även ett antal förslag för att staden bättre ska kunna leva upp till barnkonventionen.

Det är viktigt att staden lever upp till FN:s barnkonvention, varför den har varit en viktig del i arbetet med såväl förskoleplan som skolplan. Även i arbetet med översiktsplan tas hänsyn till barnkonventionen. En revidering av handlingsprogrammet ska genomföras efter att kommunfullmäktige fastställt skolplan och förskoleplan. Eftersom det är ett statsövergripande program leder stadsledningskontoret detta arbete.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, SISAB, AB Familjebostäder, exploateringsnämnden, idrottsnämnden, socialtjänstnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden samt stadsdelsnämnderna Skarpnäck, Spånga-Tensta och Södermalm. SISAB och AB Familjebostäder har inte inkommit med något remissvar.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 25 augusti 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret anser att det är viktigt att FN:s barnkonvention efterlevs i Stockholms stad. Nuvarande handlingsprogram gäller till den 31 december 2008. Stadens handlingsprogram bör revideras med jämna mellanrum för att anpassas efter stadens förutsättningar och möjligheter. Det nu gällande programmet kommer att revideras efter att kommunfullmäktige fastställt skolplan och förskoleplan. Det är viktigt att dessa dokument överrensstämmer med varandra. För att revideringen ska kunna tas fram och förankras brett föreslår stadsledningskontoret att nuvarande programs giltighet förlängs till 31 december 2009.

Kommunfullmäktige fastställer budgeten för staden. Stadsledningskontoret vill understryka att budgeten är överordnad och styrande för stadens alla verksamheter. Övriga styrdokument, som handlingsprogram enligt FN:s barnkonvention, har att förhålla sig till detta. I budgeten fastställs indikatorer som mäter måluppfyllelsen och aktiviteter som ska bidra till att kommunfullmäktiges mål uppfylls.

Kommunfullmäktiges beslutade indikatorer och aktiviteter har inneburit en förstärkning av uppföljningens kvalitet och styrning i Stockholms stad.

Stadsledningskontoret anser att en viktig del vid översynen av handlingsprogrammet är att det blir i högre grad uppföljningsbart. Det är därför rimligt att det även finns någon indikator som följer upp barnkonventionen. Viktigt är också att de barnkonsekvensanalyser som görs dokumenteras, så att det i efterhand går att bedöma på vilka grunder ett beslut ansågs vara till ett barns eller grupper av barns bästa.

Av budget 2008, bilaga 11, framgår att handlingsprogrammet för FN:s barnkonvention ska revideras i samband med att nya övergripande mål och riktlinjer för förskolan och skolan utarbetas. I den nya skolplanen står beskrivet att barn utifrån sin förmåga ska ha inflytande över och vara delaktiga i utformningen av skolans miljö och verksamhet, dessutom poängteras varje barns lika värde. I skolplanen finns beskrivet om vikten av att ta tillvara mångfaldens möjligheter och stärka barnets identitet och självkänsla. Beslut om skolplan fattades 16 juni 2008 av kommunfullmäktige. Förslag till ny förskoleplan beräknas förläggas kommunfullmäktige hösten 2008.

Det är av stor vikt att barnkonventionen även beaktas i arbetet med stadens översiktsplan (ÖP 2010). I det pågående arbetet ges frågor som handlar om idrott, motion och rekreation ett betydligt större utrymme än tidigare. Det är positivt att barns och ungdomars behov av områden för olika aktiviteter beaktas i planeringen för ett växande Stockholm. För att leva upp till barnkonventionen bör det i samband med revidering av stadens översiktsplan finnas möjlighet för barn och ungdomar att ha synpunkter.

Enligt barnkonventionen är barnperspektivet inte enbart relevant inom traditionella barn- och ungdomsverksamheter som skola, barnomsorg, fritid och socialtjänst. Barn och unga berörs i allra högsta grad av beslut i tekniska förvaltningar, till exempel i frågor gällande trafik, stadsplanering och miljö.

Handlingsprogrammet för barnkonventionen är stadsövergripande och arbetet med revideringen leds därför av stadsledningskontoret. I det arbetet behöver kontoret ta till sig kompetens från flera nämnder som utbildningsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och socialtjänstnämnden. Arbetet ska vara klart så ett reviderat handlingsprogram kan fastställas av kommunfullmäktige senast 31 december 2009. Motionen anses besvarad med vad som anförs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Exploateringsnämnden

Exploateringsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 11 september 2008 att

Kommunstyrelsens remiss av motionen besvaras med kontorets utlåtande.

Reservation anfördes av Mirja Räihä Järvinen m fl (s), *bilaga 1*.

Reservation anfördes av Lotten von Hofsten (v) samt Emilia Hagberg (mp),
bilaga 1.

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande daterat den 20 augusti 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Exploateringskontoret delar motionärernas uppfattning att det är viktigt att barn och ungdomar ska kunna komma till tals och utöva inflytande både i samhällsplaneringen i stort och i samband med lokala förändringar som mer direkt rör barns miljöer.

Som framgått finns också sedan länge ett av staden antaget handlingsprogram för FN:s barnkonvention som syftar till just bl.a. detta. Vidare har gatu- och fastighetsnämnden redan 2004 gett kontoret i uppdrag att i samtliga tjänsteutlåtanden redovisa om ärendet berör barn och att till tjänsteutlåtanden som berör barn ska en barnkonsekvensutredning bifogas. Ann-Margrethe Livh (v) och Lotten von Hofsten (v) har tidigare i år i skrivelse till exploateringsnämnden lämnat liknande förslag om nya rutiner för att förbättra barns och ungas påverkansmöjligheter, som nu framförs i motionen.

Exploateringsnämnden besvarade den 13 mars 2008 skrivelsen med kontorets tjänsteutlåtande den 20 februari 2008. Som framgår av detta tjänsteutlåtande finns, sedan nämndens uppdrag om barnkonsekvensutredningar, i kontorets mallar för tjänsteutlåtanden en rubrik för att ta upp om ärendet berör barn och detta brukar kontoret också redovisa. Kontoret erinrade vidare om stadsbyggnadsnämndens huvudansvar att i plansammanhang inhämta och beakta synpunkter från alla som är berörda. Även stadsdelsnämnderna, som i stadens organisation fått en särskild ställning när det gäller stadens kontakt med medborgarna, har en viktig roll i samband med remissbehandlingen av detaljplaner m.m. Därför har kontoret sällan ansett det motiverat att inför exploateringsbeslut vidta ytterligare samrådsinsatser särskilt riktade till barn, dvs. medborgare upp till 18 års ålder. Kontoret erinrade också om kommunfullmäktiges uppdrag till kommunstyrelsen, stadsbyggnadsnämnden och exploateringsnämnden att utveckla effektivare och snabbare exploaterings- och planprocess utan att medborgarinflytandet minskar.

Mot den bakgrunden ansåg kontoret att något ytterligare uppdrag enligt förslaget i skrivelsen inte behövdes. Fullmäktige har för övrigt redan i årets budget beslutat att stadens handlingsprogram för barnkonventionen ska revideras. Det kan tilläggas att numera har ett förslag till kortare plan- och byggprocess m.m. upprättats av stadsledningskontoret. Förslaget har nyligen remissbehandlats (exploateringskontorets tjänsteutlåtande 2008-08-06).

Exploateringskontoret utgår ifrån att revideringen av stadens handlingsprogram för barnkonventionen samordnas med den kortare plan- och byggprocess som nu planeras.

Idrottsnämnden

Idrottsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 16 september 2008 att

1. Som svar på remissen återropa idrottsförvaltningens tjänsteutlåtande.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad

Reservation anfördes av Jari Visshed m.fl. (s), *bilaga 1*.

Idrottsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 8 september 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen anser att det är värdefullt och viktigt att FN:s barnkonvention efterlevs

i Stockholms stad. Det är även positivt att stadens handlingsprogram revideras med jämna mellanrum och att den anpassas efter stadens förutsättningar och möjligheter.

Enligt förvaltningens mening är det för få forum där barn och ungdomar blir inbjudna

och där de kan framföra sina åsikter. Det är viktigt att staden tar vara på ungdomars åsikter vid de tillfällen de är berörda av frågorna.

I samband med revideringen av stadens handlingsprogram skulle det vara positivt om det skapades en referensgrupp där barn- och ungdomar skulle ingå. En viktig remissinstans är även föreningar som bedriver barn och ungdomsverksamhet. I referensgruppen borde även föreningar som bedriver barn- och ungdomsverksamhet ingå för att de kan föra barn och ungdomars talan. Det är enligt förvaltningen positivt om samtliga förvaltningar, bolag och styrelser inom sitt område utvecklar former för hur inflytande och information för barn och

ungdomar ska utformas. Det är viktigt att staden utvecklar arbetet med att förstärka informationen om stadens insatser som riktar sig till barn och ungdomar. Idrottsnämnden har fastställt ett antal måldokument, idrottspolitiskt handlingsprogram, fördelningsprinciper, bidragsregler m.fl. vilka alla har en anknytning till barnkonventionen. Syftet med måldokumentet är bl.a. att förbättra de ungas villkor inom nämndens ansvarsområden.

Idrottsnämnden lämnar omfattande bidrag till föreningar. Stödet riktar sig till barn och ungdomar mellan 7 och 20 år. I de allmänna förutsättningarna anges bland annat att staden arbetar i enlighet med FN:s barnkonvention. Där fastslås också att föreningarna ska vara demokratiska och att alla barn och ungdomar både ska ges möjlighet att vara med och även kunna påverka verksamheten.

Enligt förvaltningens mening är det värdefullt och nödvändigt att så många som möjligt av stadens anställda får en bra och adekvat utbildning om barnperspektivet och hur det kan påverka beslutsunderlag i olika nämnder och styrelser.

Socialtjänstnämnden

Socialtjänstnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 28 augusti 2008 att

1. Hänvisa till tjänsteutlåtandet som svar på motionen.
2. Överlämna yttrandet till kommunstyrelsen.

Reservation anfördes av Karin Rågsjö (v) och Gertrud Brorsson (mp), *bilaga 1*.

Socialtjänstförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 1 augusti 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen anser att motionärerna tar upp en betydelsefull fråga, dvs. hur barnens ställning måste stärkas genom att bättre implementera barnkonventionen i stadens verksamheter. Förvaltningen ställer sig i stort positiv till förslagsställarnas synpunkter, men anser sig inte kunna avgöra om de fem förslagen är de mest lämpliga. Klart är dock att nuvarande handlingsprogram bör revideras. Detta framgår också tydligt i handlingsprogrammet:

"Stadens handlingsprogram ska revideras vart femte år. I samband med revidering ska uppföljning ske av kommunstyrelsen."

Som nämns i motionen finns mycket material att hämta från Barnombudsmannen (BO), om hur kommuner m.fl. organisationer kan implementera barnkonventionen i sina verksamheter. Därför är det lämpligt att man vid revideringen av programmet grundligt tar del av detta material och vid behov även tar kontakt med BO för att få stöd. Information bör och kan även hämtas från Rädda Barnen som också arbetar med hur barnkonventionen ska kunna spridas till berörda. Barnombudsmannen ställde vid 2005 års enkätundersökning bland kommuner och landsting frågor för att se hur långt man då hade kommit i sitt arbete med barnkonventionen. Av resultatet att döma ansåg BO att fler kommuner och landsting bör göra barnkonsekvensanalyser. Vad förvaltningen kan läsa ur nuvarande handlingsprogram är att där finns en bra grund med bland checklistor för stadens nämnder och styrelser, men att där saknas vägledning i hur en riktig barnkonsekvensanalys görs. Programmet överlåter i hög grad denna del till var och en av stadens nämnder och styrelser. Förvaltningen anser att det kan vara fördelaktigt att staden utvecklar programmet i denna del. Att sedan varje enskild nämnd eller styrelse utformar hur de egna barnkonsekvensanalyserna i detalj ska se ut är helt riktigt. Förvaltningen anser att en särskilt viktig del vid översynen av handlingsprogrammet är att se till att stadens arbete med barnkonventionen blir uppföljningsbart. Viktigt är också att de barnkonsekvensanalyser som görs dokumenteras, så att det i efterhand går att bedöma på vilka grunder ett beslut ansågs vara till ett barns eller grupper av barns bästa. Förvaltningen vill i detta sammanhang också peka på ett antal andra åtgärder som ger och kommer att ge förvaltningen ökade kunskaper samt bättre metoder i arbetet för att förbättra barnens situation. Enligt ett uppdrag från socialborgarrådet pågår ett arbete inom förvaltningen att ta reda på vilka metoder och

vilka insatser som används i staden gällande de mest utsatta barnen. Detta uppdrag ska presenteras i mars 2009. Vidare pågår för närvarande en implementering inom förvaltningen av BBIC (Barns behov i centrum), ett verksamhetssystem som tagits fram av Socialstyrelsen. Ett första viktigt led i detta arbete är att arbeta in systemet i stadens riktlinjer. Detta verksamhetssystem gäller för utredningar av barn- och ungdomsärenden, dvs. enskilda ärenden. Förvaltningen driver också projektet "Centrum för gruppstöd" med Länsstyrelsemedel, ett projekt som går ut på att förstärka stödet till barn som har missbrukande och/eller psykiskt sjuka föräldrar samt till barn som har bevittnat våld. Inom förvaltningen finns också verksamheten "Barncentrum" där ett utbrett samarbete sker mellan olika berörda myndigheter för att stödja barn som utsätts för våld eller som bevittnar våld.

Stadsbyggnadsnämnden

Stadsbyggnadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 11 september 2008 att överlämna och åberopa tjänsteutlåtandet som svar.

Reservation anfördes av Teres Lindberg (s), Arhe Hamednaca (s), Gunni Ekdahl (s) och Anette Höjjer (s), *bilaga 1*.

Reservation anfördes av Cecilia Obermüller (mp) och Maria Hannäs (v), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av Mikael Söderlund (m), Inger Koch (m), Peter Jönsson (m), Maria Elgstrand (m), Tomi Liljekvist (m), Abit Dundar (fp) och Göran Oljeqvist (kd), *bilaga 1*.

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande daterat den 25 augusti 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Kontoret anser att relevanta planeringsunderlag och framtagen arbetsmodell väl tillgodoser det kunskapsbehov och beslutsunderlag som är nödvändigt för att uppfylla intentionerna i stadens handlingsprogram. Kontorets bedömning är att stadens handlingsprogram är tydligt i avseende på stadens förvaltningar och bolags respektive ansvar när det gäller implementeringen av FN:s barnkonvention och ser därför inget behov av en revidering av programmet.

Trafiknämnden

Trafiknämnden beslutade vid sitt sammanträde den 16 september 2008 att

1. Överlämna och återropa kontorets utlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.
2. Förklara beslutet omedelbart justerat.

Reservation anfördes av Kajsa Stenfelt (v) och Mats Lindqvist (mp), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes Jan Valeskog m fl (s), *bilaga 1*.

Trafikkontorets tjänsteutlåtande daterat den 27 augusti 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Kontoret anser att det är viktigt att barnperspektivet genomsyrar stadens verksamheter på ett naturligt sätt. En översyn och utvärdering av handlingsprogrammet för Stockholms stad är positivt för att få bättre underlag till beslut utifrån ett barnperspektiv. Det är dessutom viktigt att implementera barnkonventionen och handlingsprogrammet i de olika berörda verksamheterna för att utveckling ska ske.

Enligt beslut i (tidigare) Gatu- och fastighetsnämnden 2004-08-17 ska samtliga ärenden som kan påverka barn beskriva hur detta sker och hur kontoret tar barns bästa i beaktning.

Trafikkontoret har under senaste året utvecklat och utökat arbetet med att undersöka barnperspektivet och ta hänsyn till barnens perspektiv. Detta kan t.ex. handla om att undersöka hur barnen rör sig i det aktuella området, deras skolvägar och rörelsemönster för att försöka planera så att barnens trafikmiljö blir trygg och trafiksäker.

Kontoret vill nedan peka på några projekt där kontoret under det senaste året arbetat aktivt med barnperspektivet. I samband med planeringen för Citybanan och dess arbetstunnlar har kontorets trafikpedagog genomfört barnkonsekvensanalyser tillsammans med elever på Maria Elementar skola och Björngårdsskolan på Södermalm. I dessa arbeten har kontoret använt sig av den pedagogiska metoden Storyline och lyckats fånga barnens spontana och ärliga uppfattning. Barnkonsekvensanalysen har sedan ingått som en del i beslutsunderlaget för det fortsatta arbetet.

I planeringen av utvecklingen av Årstafältet har kontorets trafikpedagog fått i uppdrag att genomföra ett barnperspektivarbete på Årstaskolan. Barnperspektivarbetet har gett en målande bild av hur barnen upplever Årstafältet, hur de använder fältet och vad de vill i framtiden. Rapporten om barnperspektivet är ett viktigt inspirationsmaterial inför arkitekttävlingen om planeringen av Årstafältet.

I arbetet med trafikplats Roslagstull, i och med Norra Länkens påverkan, har barnperspektivarbete genomförts på Johannes skola. Arbetet utgick ifrån hur barnen upplever trafiken idag och hur de vill att trafikmiljön ska vara för att de ska känna sig trygga och säkra.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 18 september 2008 att

1. Överlämna tjänsteutlåtandet till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Reservation anfördes av Susanna Brolin (v) och Per Olsson (mp), *bilaga 1*.

Utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 2 juli 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Alla verksamheter i staden är skyldiga att tillämpa barnkonventionens intentioner. Skolans uppdrag är dessutom bestämda av såväl statliga som kommunala styrdokument som ser till barnens rättigheter och bästa. Utbildningsförvaltningen menar att hela dess verksamhet går ut på att förbättra situationen för stadens barn och ungdomar. En skolgång som präglas av lugn och ro och där alla elever ges det stöd de behöver för att nå kunskapsmålen är det viktigaste instrumentet staden har för att åstadkomma detta. Samtidigt instämmer utbildningsförvaltningen i att barnens/ungdomarnas rättigheter och bästa ibland förbises vid beslutsfattande. Barnperspektivet bör därför bevakas inom alla områden inte minst i skolinspektörernas och stadsrevisorernas uppdrag. I samband med framtagandet av ny skolplan och i det pågående arbetet med att ta fram en ny förskoleplan har stadens handlingsprogram för arbetet med barnkonventionen varit ett av flera underlag. Enligt bilaga 11 i stadens budget för 2008 ska handlingsplanen revideras under 2008. Utbildningsförvaltningen anser att när revideringen genomförs får ansvarig förvaltning i uppdrag att beakta hur framtagandeprocessen ska se ut samt bedöma hur implementeringsprocessen ska gå till.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Skarpnäcks stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 21 augusti 2008 att

Godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämna det till kommunstyrelsen som sitt svar på motion 2008:22 "Om barnperspektivet som incitament för bättre resultat".

Reservation anfördes av Maria Hannäs (v), Monika Lindh m.fl. (s) och Birgitta Hansen (mp), *bilaga 1*.

Skarpnäcks stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 4 augusti 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen har ett ungdomsråd som har möjlighet att föra fram sina synpunkter i alla frågor som berör dem. Ungdomsrådet har inte haft synpunkter i alla frågor, vilket kan bero på att ungdomsrådets ledamöter inte har den kontinuitet som krävs för detta. Som alla andra föreningar och intresseorganisationer är aktiviteten beroende på ledamöternas intresse och erfarenhet av föreningsarbete. Det finns dock många goda exempel där ungdomsrådet aktivt tagit del i handläggning och haft synpunkter på ärenden. Ett exempel är utredning av en fritidsgård i Bagarmossen. Ungdomsrådet utformade en enkät som delades ut till ungdomar i området. Svaren från enkäten gav information om vad ungdomarna själva ansåg om en fritidsgård. När förvaltningen presenterade sitt tjänsteutlåtande hade ungdomsrådet också synpunkter på ärendet. Förvaltningen medger att den inte alltid konsekvent efterlyst synpunkter i tjänsteutlåtanden som berör bara och ungdomar. I de fall det klart framgår av ärendet att det berör barn och ungdomar har dock barnperspektivet tagits fram. I de ärenden som indirekt kan påverka barn och ungdomar har detta inte alltid i samma grad beaktats.

Stockholm har dessutom under de senaste åren utvecklat ett antal bedömnings och uppföljningsinstrument, bland annat Barnens Behov I Centrum (BBIC) inom barn- och ungdomsområdet för en kvalitativ utveckling, även vad gäller barns och ungdomars delaktighet vid utredningar om dem, och deras familjer. Förvaltningen anser att barn och ungdomar är framtidens samhällsbärare och deras åsikter är viktiga. Förvaltningen anser att barn och ungdomar har på många olika sätt möjlighet att påverka olika ärenden som förvaltningen och nämnden har att ta ställning till, både i form av egna förslag till nämnden som att föra fram sina synpunkter till färdiga förslag.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 21 augusti 2008 att

Som svar på remissen överlämna detta utlåtande.

Reservation anfördes av Rune Olofsson (s), Awad Hersi (mp), Jonas Ljungstedt (v), Eva Andersson (s), Azad Hassan (s) och Melad Issa (s), *bilaga 1*.

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 6 augusti 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Inom Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning planeras verksamheter och insatser inom avdelningen för förskola, fritid och funktionshinder utifrån läroplan för förskolan, förskoleplan, allmänna råd, nämndens verksamhetsplan och barnkonventionen. Dessa utgör förskolans styrdokument. Stadens handlingsprogram för barnkonventionen och

stadsdelens egen barnbilaga (1998) har sannolikt bidragit till att bibehålla fokus på barnens rättigheter i förskolan. Vid stadsdelens kvalitetsuppföljningar syns barnperspektivet som en självklar del i utformningen av både den fysiska och psykiska miljön. Barnens aktiviteter styr utformningen av både miljön inomhus och utomhus. Förskolornas inne- och utemiljö förändras ständigt utifrån barnens behov av utrymme för olika aktiviteter.

För att ungdomar ska ha ett verkligt inflytande i de frågor som rör dem har stadsdelen provat olika delaktighetsmodeller som ungdomsråd, sökkonferenser, vänortsutbyte och olika ungdomssatsningar. Stadsdelens ungdomsråd har fungerat som remissinstans gentemot stadsdelsnämnden. Utifrån en genomförd utvärdering av stadsdelens ungdomsråd har förvaltningen påbörjat ett utvecklingsarbete för att bättre säkra ungdomars möjlighet till inflytande.

Förvaltningen är positiv till åtgärder som säkrar barns och ungdomars synpunkter och att dessa tas tillvara innan beslut fattas. Resultaten från en eventuell utredning om en modell för hur barnperspektivet ska formuleras bör dock nog analyseras innan förslag på åtgärder beslutas. Tydliga inriktningsmål för uppföljning av barnkonventionen och barnperspektivet i stadens verksamhetsplan och budget kan redan idag formuleras och följas upp i rutiner för ILS-webben.

Södermalms stadsdelsnämnd

Södermalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 28 augusti 2008 att

1. Som svar på remissen till kommunstyrelsen överlämnar nämnden förvaltningens tjänsteutlåtande 2008-07-29.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerat.

Reservation anfördes av Jan Forsell m.fl. (s) samt Birger Jeansson (mp) och Heinz Spira (v), *bilaga 1*.

Södermalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 29 juli 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen har i stort sett inget att erinra vad gäller de fem förslagen i motionen. Förvaltningen vill dock lyfta fram vad motionärerna skriver om översyn av handlingsprogrammet för barnkonventionen: Hur har det fungerat som styrinstrument? Har det lett till att barnperspektivet har ökat i nämnder och styrelser? Om inte - vad är hindren? Enligt förvaltningen borde en utvärdering av programmet och dess tillämpning genomföras innan man fattar beslut om, i första hand, punkterna 2-4 ovan. Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande som svar på remissen.

RESERVATIONER M.M.

Exploateringsnämnden

Reservation anfördes av Mirja Rähä Järvinen m fl (s) enligt följande

1. Kontorets förslag till beslut bifalls.
2. Därutöver anføres följande:

Barns intressen måste vara en självklar del av plan- och exploateringsprocessen. Barnkonsekvensanalyser bör alltid användas vid beslut som påverkar barns miljöer, särskilt angeläget är detta vid planering i anslutning till skol- och förskolefastigheter. Metoder för att tillgodose barns och ungdomars inflytande behöver utvecklas, vilket motionären framhåller. Goda exempel finns dock att utgå ifrån, både svenska och utländska exempel. En rapport, "Barns tillgång till lekrområden" har tagits fram i staden och bör kunna utgöra ett verktyg för framtida planering. Under föregående mandatperiod kortades planprocessen betydligt och halverades i stort sett. Det finns ingen anledning att per automatik sätta en effektiv förvaltning i motsatsställning till barnperspektivet och i förlängningen FN:s barnkonvention. Barn och ungdomar ska självfallet ges möjlighet att utifrån sina förutsättningar delta i utformningen av sin hembygd. Det är deras framtida stad vi planerar och vi måste låta dem komma till tals.

Reservation anfördes av Lotten von Hofsten (v) samt Emilia Hagberg (mp) enligt följande

1. Nämnden bifaller motionen.
2. Därutöver anføres följande:

Barnkonventionen är tydlig när det gäller principer för barns rättigheter och möjligheter till inflytande i takt med ålder och mognad. Trots att Stockholm sedan 1997 har ett handlingsprogram för barnkonventionen använder staden inte detta verktyg. Detta gör att barnens behov ofta inte blir synliga och att barnen inte får ge sina synpunkter mer än i undantagsfall.

Idrottsnämnden

Reservation anfördes av vice ordförande Jari Visshed m.fl. (s) enligt följande

1. att bifalla förvaltningens förslag till beslut
2. samt att därutöver anföra följande

Barns intressen måste vara en självklar del i stadens beslutsfattande. Barnkonsekvensanalyser bör alltid användas vid beslut som påverkar barns vardag. Metoder för att tillgodose barns och ungdomars inflytande behöver utvecklas, vilket motionären framhåller. Goda exempel finns dock att utgå ifrån, både svenska och utländska exempel. En rapport, "Barns tillgång till lekomyråden" har tagits fram i staden och bör kunna utgöra ett verktyg för framtida planering. Inte minst är viktigt utifrån idrottsnämndens utgångspunkter att befrämja barns "naturliga rörlighet" genom att man i planprocessen garanterar säkra vägar till och från idrottsanläggningar, skolor etc. Detta för att undvika onödig bilåkning. Under föregående mandatperiod kortades planprocessen betydligt och halverades i stort sett. Det finns ingen anledning att per automatik sätta en effektiv förvaltning i motsatsställning till barnperspektivet och i förlängningen FN:s barnkonvention. Barn och ungdomar ska självfallet ges möjlighet att utifrån sina förutsättningar delta i utformningen av sin hembygd. Det är deras framtida stad vi planerar och vi måste låta dem komma till tals.

Socialtjänstnämnden

Reservation anfördes av Karin Rågsjö (v) och Gertrud Brorsson (m) enligt följande

Socialtjänstnämnden beslutar att bifalla motionen.

Det är glädjande att förvaltningen är så positiva till motionen och delar våra synpunkter om att ta till vara den kunskap om barnkonventionen som finns hos Barnombudsmannen. Dessa erfarenheter kan bli en av hörnstenarna i stadens arbete för att få fram beslut som är hållbara för framtiden. En av barnkonventionens viktigaste artiklar handlar om barns inflytande. För att få igång en demokratisk process i revideringen av stadens handlingsprogram vill vi därför att staden lyssnar på barn och ungdomar i en hearing. Därutöver vill betona att det bör vara lika viktigt att ha en barnbilaga till budgeten enligt motionens förslag som att ha bilagor om ekonomi och lokaler. En utbildning för chefer och handläggare inom förvaltningar och bolag är självklart en förutsättning för att kunna ta fram en barnbilaga.

Stadsbyggnadsnämnden

Reservation anfördes av Teres Lindberg (s), Arhe Hamednaca (s), Gunni Ek-dahl (s) och Anette Höijer (s), enligt följande

Barns intressen måste vara en självklar del av plan- och exploateringsprocessen. Barnkonsekvensanalyser bör alltid användas vid beslut som påverkar barns miljöer, särskilt angeläget är detta vid planering i anslutning till skol- och förskolefastigheter. Metoder för att tillgodose barns och ungdomars inflytande behöver utvecklas, vilket motionären framhåller. Goda exempel finns dock att utgå ifrån, både svenska och utländska exempel. En rapport, "Barns tillgång till lekomyråden" har tagits fram i staden och bör kunna utgöra ett verktyg för framtida planering. Under föregående mandatperiod kortades planprocessen betydligt och halverades i stort sett. Det finns ingen anledning att per automatik sätta en effektiv förvaltning i motsatsställning till barnperspektivet och i förlängningen FN:s barnkonvention. Barn och ungdomar ska självfallet ges möjlighet att utifrån sina förutsättningar delta i utformningen av sin hembygd. Det är deras framtida stad vi planerar och vi måste låta dem komma till tals.

Ett lämpligt sätt att arbeta för stadsbyggnadskontoret är att ha en stående rubrik i ärendena till nämnden som beskriver vad man tänkt göra och vad man gjort, eller varför man inte tänkt göra eller gjort.

Reservation anfördes av Cecilia Obermüller (mp) och Maria Hannäs (v), enligt följande

Goda exempel finns där barnperspektivet fått mer utrymme i bl. a. planeringen men än saknas det mycket. Bara det faktum att nya planområden alltid tycks få brist på förskole- och skollokaler säger en del.

Särskilt uttalande gjordes av Mikael Söderlund (m), Inger Koch (m), Peter Jönsson (m), Maria Elgstrand (m), Tomi Liljekvist (m), Abit Dundar (fp) och Göran Oljeqvist (kd), enligt följande

1900-talets teorier om stadsutveckling och gleshetssträvan har visat sig rymma många misslyckanden, och den klassiska staden, den levande, täta och miljövänliga staden, lockar åter allt fler, inte minst unga familjer. Trenden är tydlig: på trettio år har antalet barn under fem år som bor innanför tullarna ökat med 154 procent. I redan siffror betyder det att antalet barn ökat från 7500 till närmare 19 000. Barnperspektiv och barnanpassade stadsdelar är därför inte detsamma som att fortsätta den förortisering av Stockholm som vi sett under så stora delar av det förra seklet. I de mest populära nya områdena i vår stad har planeringen utgått från det klassiska innerstadsmönstret med slutna trygga gårdar, som låter föräldrar förvissa sig om att deras barn är skyddade och inte kan ge sig ut på egna upptåg. Här finns parker för barnen att leka, springa och hoppa sig trötta i. Här pågår livet dygnet runt i form av butiker och verksamheter, och mörka passager och gångtunnlar, där faran kan lura långt från bilstrålkastarnas sken, är

inget någon behöver varnas för. Det är därför som vi står för den täta, integrerade, levande staden, och vi är glada att innerstaden inte längre är en plats som töms på mänskligt liv klockan 18. Den tiden är förbi, och nya generationer väljer själva att låta sina barn växa upp på i en stadsmiljö som motsvarar deras drömmar, deras idéer om ett gott liv. Vårt politiska mandat grundas i att vi bygger för människor i alla åldrar, så som de vill bo och på de platser där de vill bo. Stadens handlingsprogram "En god stad för barnet" rymmer redan i sin föreliggande form detta.

Trafiknämnden

Reservation anfördes av Kajsa Stenfelt (v) och Mats Lindqvist (mp) enligt följande

1. Nämnden bifaller motionen.
2. Därutöver anføres följande:

Barnkonventionen är tydlig när det gäller principer för barns rättigheter och möjligheter till inflytande i takt med ålder och mognad. Trots att Stockholm sedan 1997 har ett handlingsprogram för barnkonventionen använder staden inte alltid detta verktyg. Detta gör att barns behov ofta inte blir synliga och att barnen inte får ge sina synpunkter mer än i undantagsfall. När nya bostadsområden planeras, när stadsdelar förtäts etc. är det möjligt att låta barn komma till tals. Ofta kan man utgå från en skola, parklek, ungdomsgård, förskola eller annan plats i området och välja den form av deltagande process som passar barnens åldrar.

Det är även viktigt att barns uppfattning om viktiga lek- och naturområden regelbundet inventeras, så att hänsyn kan tas i planeringen. Slutligen kan man genom en barnbilaga i budgeten kontrollera att barns behov vad gäller till exempel fysiskt utrymme eller bullerfri miljö tillgodoses.

Särskilt uttalande gjordes av Jan Valeskog m fl (s), enligt följande

Det finns skäl att betona ett arbete som bedrivits på kontoret och som har stor betydelse för barnperspektivet, nämligen arbetet med "säker huvudgata" och som skrotades av den borgerliga majoriteten efter senaste majoritetsskiftet. Sedan dess skjuter man frågan framför sig med hänvisning till ett kommande trafiksäkerhetsprogram, trots att det tidigare trafiksäkerhetsprogrammet skapar utrymme för ett trafiksäkerhetsarbete på huvudgatorna, och särskilda studier av dessa redan finns.

Utbildningsnämnden

Reservation anfördes av Susanna Brolin (v) och Per Olsson (mp), enligt följande

att återremittera förvaltningens svar på remissen

därutöver anföras:

Motionen tar upp ett antal mycket viktiga punkter för hur staden kan stärka barns ställning. Det är därför mycket beklagligt med det kortfattade svar som utbildningsförvaltningen lämnar som remissvar samtidigt som man konstaterar att det finns faktiska behov. Det är klart att förvaltningen inte kan gå in i alla detaljer men man bör åtminstone beröra de yrkande som motionen tar upp då utbildningen är en sådan central funktion för stadens barn och ungdomar.

Exempel på ett mycket bra remissvar är det som presenterades av socialtjänstförvaltningen.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Maria Hannäs (v), Monika Lindh m.fl. (s) och Birgitta Hansen (mp) enligt följande

Vi yrkar att Skarpnäcks stadsdelsnämnd bifaller motionen i sin helhet och anför följande:

Bamperspektivet saknas tyvärr i många av de ärenden som nämnden behandlar. Nämndens ungdomsråd har ibland varit mycket aktivt och andra tider mindre aktivt. Barn och ungdomar har ibland spontant hört av sig till nämnden i form av skrivelser och protestlistor i samband med förslag till nedläggningar av parklekar, fritidsgårdar och liknande. Vi menar att det är mycket positivt med barns och ungdomars engagemang. Tidigare fanns en barnbilaga med som komplement till verksamhetsplanen. Där fick varje verksamhet redogöra för hur arbetet inom sitt område påverkade barn och ungdomar. Det var bland annat en bra kunskapskälla för nämndens politiker och visade hur nämndens arbete skulle bedrivas. Det är viktigt att barn- och ungdomsfrågor fortsätter att ha en framträdande roll i stadsdelen. Därför är det mycket positivt att höstens första medborgarmöte kommer att handla om ungdomarnas situation i stadsdelen.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Rune Olofsson (s), Awad Hersi (mp), Jonas Ljungstedt (v), Eva Andersson (s), Azad Hassan (s) och Melad Issa (s) enligt följande

Vi reserverar oss mot beslutet då vi yrkat att stadsdelsnämnden beslutar:

Förslag till beslut:

Att stadsdelsnämnden tillstyrker motionen Att därutöver anföras:

FN:s barnkonvention är något som Stockholms stad förbundit sig att följa. Därför är det bra att barnperspektivet lyfts fram i det kommunala beslutsfattandet, i enlighet med vad som föreslås i motionen.

Södermalms stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Jan Forsell m.fl. (s) samt Birger Jeansson (mp) och Heinz Spira (v) enligt följande

Till förmån för förvaltningens förslag till beslut:

Motionärerna föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande:

1. Beslutar om ett reviderat handlingsprogram om barnkonventionen under året.
2. Ordna en hearing för barn och ungdom i olika delar av staden innan beslutet för att lyssna på deras åsikter, synpunkter och förslag om olika politikerområden som ett led i revidering av programmet.
3. Inleda en utredning som presenterar en modell för hur barnperspektivet ska skrivas in i underlag samt beslut i nämnder och styrelser.



KOMMUNFULLMÄKTIGE

Motioner

2008:22

2008:22

Motion av Ann-Margarethe Livh m.fl. (v) om barnperspektiv som incitament för bättre beslut

Dnr 325-662/2008

Många av de beslut som tas i kommunfullmäktige, kommunstyrelsen samt i nämnder och styrelser inverkar på barnen i staden. Stadsbyggnad, exploatering, socialtjänst, trafik, miljö, bostäder, utbildning; kort sagt berörs barnen i Stockholm av nästan alla beslut. Men följderna av besluten för barnen ser vi inte och inte heller om barnen har fått ge sina synpunkter.

- Vad händer om vi minskar biltrafiken i staden? Här skulle vi tydligt kunna ange hur minskade partiklar leder till friskare barn.
- Vad anser eleverna om att bygga ett bostadshus på deras skolgård? Här skulle vi tydligt kunna ange hur barnens synpunkter har påverkat beslutet.

Underlagen till besluten saknar nämligen nästan alltid en barnprofil eller snarare beskrivningar av hur barn påverkas av de föreslagna besluten. Det framgår inte heller om man har lyssnat på barns synpunkter i beredningen av ärenden.

Barnkonventionen har tydliga principer för barns rättigheter och möjlighet till ökat inflytande i takt med ålder och mognad. Men idag verkar staden inte använda de verktyg som är beslutade av kommunfullmäktige och som syftar till att implementera barnkonventionen i all verksamhet. Stockholm har nämligen sedan 1997 ett handlingsprogram för barnkonventionen, vilket har reviderats en gång. Gällande program för åren 2004-2008 innehåller bland annat checklistor som kan användas i den praktiska verksamheten samt tydliga anvisningar för kommunikation och uppföljning av handlingsprogrammet.

Vi utgår från att översynen av programmet redan har påbörjats, eftersom ett nytt program från 2009 måste beslutas under året. I översynen är det rimligt att utvärdera hur programmet har fungerat som styrinstrument och i vilken mån

det har lett till att barnperspektivet har ökat i nämnder och styrelser. I en sådan utvärdering är det viktigt att klarlägga både gynnande och hindrande faktorer.

Det finns många exempel på hur vi skulle kunna stärka barnperspektivet i beslutsfattandet, men för det krävs en systematik och kontinuitet där kommunfullmäktige årligen kan följa hur barnperspektivet förstärks eller försvagas.

Barnens ställning måste förstärkas i stadens verksamheter, det är vi helt övertygade om. Ett angreppssätt är att analysera beslutens inverkan bland annat på barns fysiska och psykiska hälsa, barns närmiljö, barns rätt till en likvärdig skola och barns fri- och rättigheter. Barnombudsmannen har också ett omfattande material om hur olika kommuner har arbetat med barnperspektivet.

Vänsterpartiet vill nu inleda en utredning om hur Stockholms stad kan förtydliga beslutens inverkan bland annat på barns hälsa, närmiljö, rättssäkerhet samt skyddsaspekter utifrån familjeförhållanden.

Vi föreslår därför att kommunfullmäktige beslutar följande:

1. Besluta om ett reviderat handlingsprogram om barnkonventionen under året.
2. Ordna en hearing för barn och ungdom i olika delar av staden innan beslutet för att lyssna på deras åsikter, synpunkter och förslag inom olika politikområden som ett led i revideringen av programmet.
3. Inleda en utredning som presenterar en modell för hur barnperspektivet ska skrivas in i underlag samt beslut i nämnder och styrelser.
4. Utifrån den framtagna modellen ta fram en utbildning för chefer och handläggare i förvaltningar och bolag.
5. Till budgeten för 2010 ha en barnbilaga som tydligt anger hur budgeten påverkar barns liv i staden.

Stockholm den 3 mars 2008

Ann-Margarethe Livh

Karin Rågsjö

Mehdi Oguzsoy

Inger Stark

Susanna Brolin

Margareta Johansson

Stellan Hamrin

Torhild Lamo

Maria Hannäs